

NAČRT ŠOLSKIH POTI

Centra za usposabljanje Elvira Vatovec Strunjan

UVOD

Načrt šolskih poti CUEV Strunjan je izdelan z namenom, da se zagotovi otrokom čim večja varnost na prometnih površinah ob prihodu v šolo, v času pouka, v času podaljšanega bivanja in varstva, ob ekskurzijah in izletih in ob drugih dejavnostih šole.

Učenci, ko prihajajo v šolo in se vračajo domov, so prometno ogroženi. Šola ima za večjo varnost svojih učencev izdelan načrt šolskih poti, kjer so predlagane in opisane najvarnejše šolske poti pa tudi nevarne točke na njih. Učence z njimi seznanimo na razrednih urah ter v sklopu dejavnosti, ki jih v ta namen organiziramo.

Načrt šolskih poti CUEV Strunjan je objavljen na šolski spletni strani.

CILJI

Skrb za varnost v prometu ni več samo stvar posameznika ali šole, ampak je obveza celotne družbe, tako z vidika same varnosti pri vključevanju v promet v vsakdanjem življenju, kot tudi z vidika družbene samozaščite.

Cilj teh prizadevanj je:

- ohranitev otroških življenj pri vključevanju v promet,
- ugotovitev prometno varnostne situacije pri prihodu in odhodu otrok v šolo,
- čim boljša vzgojenost otrok za pravilno ravnanje na prometnih površinah,
- iskanje in določanje varnejših poti otrok v šolo,
- predlaganje pogojev za varnejšo pot v šolo,
- poznavanje cestno prometnih predpisov.

Pogoj za uspešno uresničitev zastavljenih ciljev je:

- poznavanje šolskega okoliša, značilnosti in posebnosti prometnih površin, gostota prometa, prometnih označb in signalizacije na prometnih površinah, poznavanje prometnih predpisov,
- sodelovanje otrok, staršev, učiteljev, vzgojiteljev in drugih zunanjih dejavnikov kot so: svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in policija.

Dejavnosti šole za povečanje prometne varnosti:

- Na šoli skozi celo šolsko leto potekajo dejavnosti za povečanje prometne varnosti učencev. Ciljni skupini delovanja sta učenci in starši.
- Skozi celo šolsko leto poteka vzgojno-izobraževalno delo z učenci v vseh oddelkih, pri katerem učenci obravnavamo vsebine v zvezi s prometno varnostjo in usposabljammo in vzgajamo učence za varno vključevanje v promet. Delo poteka v okviru pouka v skladu z učnim načrtom in ob drugih dejavnostih, kot so ekskurzije, športni dnevi, projektni dnevi.
- Starše seznanjamo v zvezi s prometno varnostjo na roditeljskih sestankih, govorilnih urah, na Svetu staršev in v Publikaciji šole.
- Preko celega leta poteka spremljanje učencev - vozačev na avtobus, seznanjeni s šolsko potjo, nevarnostmi na njej, pravilnemu obnašanju pri hoji, čakanju na avtobus, vstopanju in sestopanju na/z avtobusa, o redu in pravilih obnašanja na avtobusu, o hoji po poti do doma, nošenju rutic, kresničk...
- Učenci 6. razreda se pri pouku in pri organizirani kolesarski dejavnosti pripravljajo na teoretični in praktični del kolesarskega izpita, ki ga opravljajo spomladi.
- Skrbimo za urejene in varne prometne površine v okolici šole, kolikor je v naši moči in pristojnosti, iščemo možne izboljšave, vzpostavljamo strategije, kako prometno varnost izboljšati in o pomanjkljivostih obveščamo odgovorne službe.

PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU

Varnost učenca kot pešca

Učenci smejo samostojno sodelovati v cestnem prometu šele, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom

Prvo in osnovno pravilo predstavlja obveznost pešcev, da morajo praviloma uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev.

Če na vozišču ali ob njem ni označenega pasu za pešce, pešpoti ali pločnika, obstoji pa kolesarska steza ali steza, lahko hodimo po njej, vendar tako, da ne oviramo kolesarjev ali voznikov koles s pomožnim motorjem. Iz navedenega je jasno, da praviloma ne smemo hoditi po vozišču ali se na njem zadrževati, prav tako pa nanj ne smemo nenadoma stopiti.

Kaj storiti, kje hoditi, če pešpoti, pločnika ali kolesarske steze ni? V tem primeru moramo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje ter lahko uporabljamo največ en meter vozišča, merjeno od roba vozišča. V skupini hodimo eden za drugim – v koloni.

Le izjemoma, če je to za nas varneje (v primeru nepreglednega ovinka, prepada, plazu itd.), lahko za hojo uporabljamo desno stran vozišča v smeri hoje.

Pešci, ki zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju hodijo ponoči po vozišču ali tik ob njem, kjer ni označene pešpoti, morajo na strani, ki je obrnjena proti vozišču, nositi belo luč ali odsevnik bele barve.

Vozišče in kolesarsko stezo moramo prečkati na prehodu za pešce, če je ta od nas oddaljen manj kot 100 metrov. Vozišča izven prehoda za pešce ne smemo prečkati, kadar sta smerni vozišči fizično ločeni ali ju loči neprekinjena črta. Vozišče moramo prečkati brez ustavljanja in po najkrajši poti, preden nanj stopimo, pa se moramo prepričati, če lahko to storimo varno.

Varnost učenca kot kolesarja

Učenci v cestnem prometu niso udeleženi le kot pešci, temveč tudi kot kolesarji, kot vozniki oziroma sopotniki na kolesih s pomožnim motorjem in kolesih z motorjem.

Usposabljanje za vožnjo s kolesom

Učenci se usposabljaajo za vožnjo s kolesom v osnovni šoli. Ko opravijo kolesarski izpit, dobijo v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

Vožnja s kolesom

Učenec **do 6. leta starosti** sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe tudi v območju umirjenega prometa.

Učenec **do 14. leta starosti**, ki nima opravljenega kolesarskega izpita sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe (lahko spremlja največ dva otroka).

Učenec sme v cestnem prometu **samostojno** voziti kolo ali kolo s pomožnim motorjem:

- če je star najmanj 8 let in ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico,
- če je starejši od 14 let.

Učenec mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, ko se vozi na kolesu kot potnik. Učenec se mora voziti po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni oziroma niso prevozne, sme voziti ob desnem robu smernega vozišča v smeri vožnje. Učenec se lahko vozi s kolesom tudi v območju za pešce tako, da ne ogroža pešcev.

Kolo, ki ga uporablja učenec - kolesar, mora biti tehnično brezhibno in opremljeno:

- prednja in zadnja zavora,
- bela luč za osvetljevanje ceste,
- rdeča luč na zadnjem blatniku,

- rdeči odsevník – zadaj,
- rumeni odsevníki v pedalih,
- zvonec,
- bočni odsevníki.

Varnost učenca kot potnika ali vozača

Šolski brezplačen prevoz – avtobusi, kombinirana vozila

Za vse učence našega zavoda so iz celotnega šolskega okoliša organizirani avtobusni prevozi in prevozi s kombiniranim vozilom. Posamezne lokalne skupnosti zagotavljajo linijski prevoz šoloobveznih otrok za vse učence. Z voznim redom so učenci in starši seznanjeni na začetku šolskega leta.

Za nadzor učencev na avtobusih imajo učenci spremstvo odraslega spremljevalca (običajno je to zaposleni preko javnih del). Za nadzor učencev v času čakanja na avtobus, izstopanja ter vstopanja na avtobus skrbijo poleg spremljevalca tudi dežurni učitelji. Dežurni učitelji prav tako pospremijo učence na pešpoti od zavoda do avtobusnega postajališča in obratno.

Na/iz kombinirana/ih vozila učenci vstopajo in izstopajo na dvorišču zavoda.

Učenec, ki se vozi s šolskim avtobusom, mora:

- pravočasno priti na postajo,
- čakati na avtobus le na pločniku, bankini ali na avtobusni postaji,
- čakati v koloni brez prerivanja,
- vstopati in izstopati, ko se avtobus popolnoma ustavi in odpre vrata,
- pri vstopanju in izstopanju se ne prerivati,
- pri izstopanju počakati, da se avtobus odpelje in šele potem prečkati cesto,
- biti strpen in obziren do mlajših učencev,
- upoštevati pravila obnašanja na avtobusu (med vožnjo mora sedeti in biti pripet z varnostnim pasom),
- upoštevati navodila voznika, dežurnih učiteljev in spremljevalcev.

Šola s pravili seznanja starše in učence.

Vozilo, s katerim se opravlja posebni linijski prevoz šoloobveznih otrok, mora biti predpisano označeno, in sicer ves čas prevoza in ne glede na število otrok v vozilu. Avtobusna postajališča morajo biti izven vozišča. Ker prostorske ali druge tehnične zahteve ne omogočajo gradnje avtobusnega postajališča izven vozišča, se avtobusno postajališče ker učenci vstopajo in izstopajo nahaja na vozišču.

Prevoz z osebnim vozilom

Nekatere učence v šolo vozijo starši z osebnimi vozili. Med prevozom morajo biti učenci vedno pravilno pripeti z varnostnim pasom. Učenci manjši od 150 cm se smejo prevažati le na sedežih, ki niso prednji sedeži. Z osebnim avtomobilom sme skupino

učencev prevažati voznik, ki ima vozniško dovoljenje za vožnjo motornega vozila kategorije B najmanj tri leta.

Organiziran prevoz učencev z avtobusom

Skupino otrok, ki se prevaža z avtobusom, mora (razen pri prevozu v šolo in iz šole v posebnem linijskem prevozu) spremljati najmanj en spremljevalec (učitelj, vzgojitelj, trener, ipd. star najmanj 21 let), ki skrbi:

- za varnost otrok pri vstopanju in izstopanju iz vozila,
- za red in varnost otrok v avtobusu.

Otroci morajo med vožnjo z avtobusom sedeti na sedežih in biti pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi

ŠOLSKI OKOLIŠ

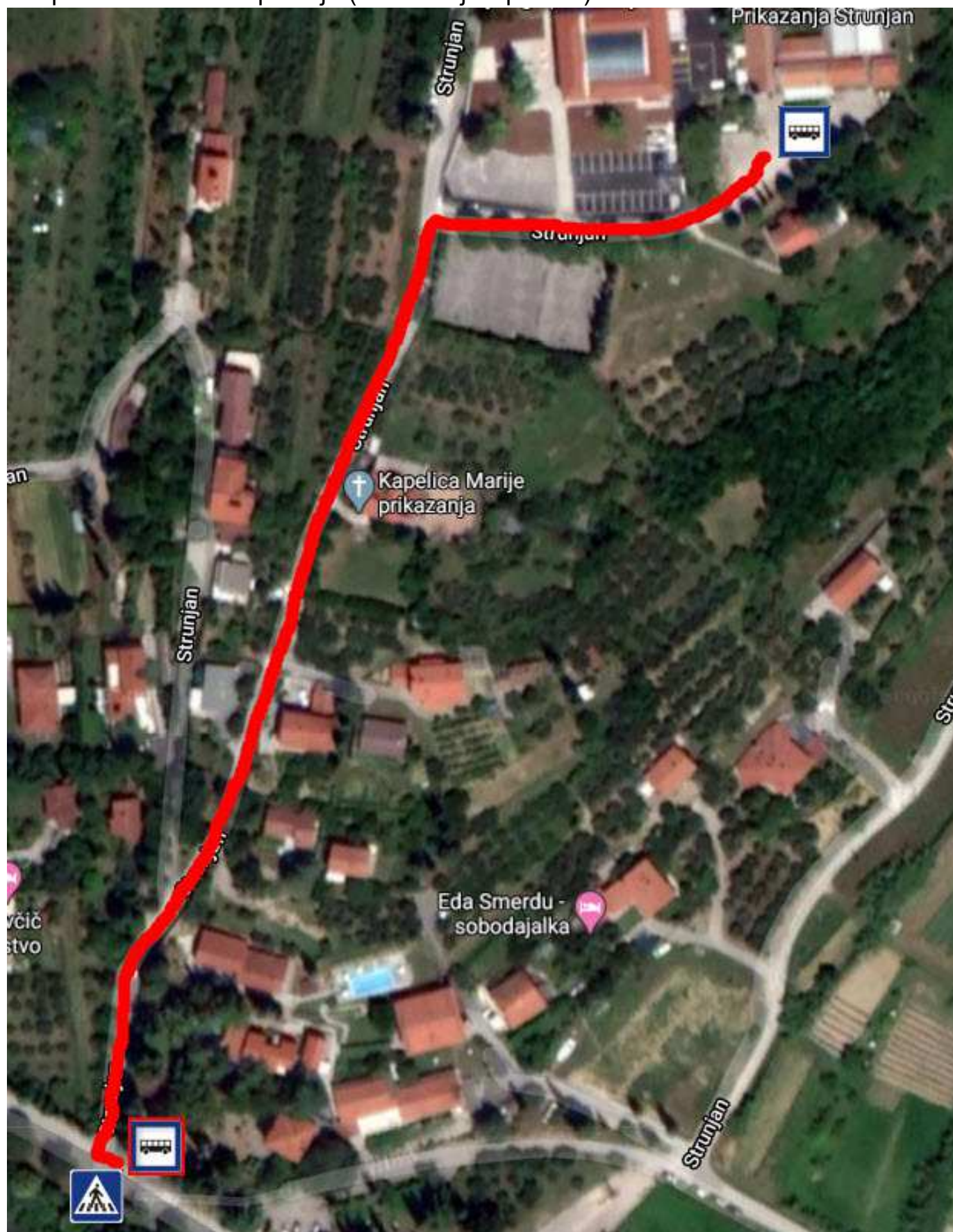
Šolski okoliš CUEV Strunjan obsega mestne občine Koper, Izola in Piran. Naštete občine posamezno ali skupaj zagotavljajo linijski prevoz šoloobveznih otrok za vse učence. Linijske prevoze se opravlja z avtobusi in kombiniranimi vozili. Nekaj učencev vozijo starši, nekaj učencev pa se vozi z medkrajevnimi potniškimi linijami.

V odvisnosti od vrste prevoza je ogroženost učencev različna:

- kombinirana vozila učence pripeljejo do zavoda. Učenci vstopajo in izstopajo na dvorišču zavoda. Ogroženost je majhna.
- Ker je zadnji del poti preozek, da bi lahko avtobusi učence pripeljali do zavoda učenci z avtobusa izstopajo na avtobusni postaji označeni na vozišču in pot nadaljujejo peš v skupini po zelo ozki strmi cesti, kjer ni pločnikov. Vstopajo, izstopajo, čakajo in pešačijo na avtobus v spremstvu dežurnih učiteljev. Kljub spremstvu je ogroženost višja (postaja na vozišču, zelo ozka cesta).
- nekaj učencev našega zavoda v šolo vozijo starši. Učenci vstopajo in izstopajo na dvorišču zavoda. Ogroženost je majhna.
- manjša skupina učencev (starejši učenci tretje trijade z soglasjem staršev) za prevoz iz šole uporablja medkrajevne potniške linije. Avtobusna postaja medkrajevnega potniškega prometa je od zavoda oddaljena 1,5 km, zato morajo ti učenci na postajo pešačiti. Del poti je ozka strma cesta brez pločnikov, drugi del poti pa je cesta s pločnikom in vmesno zelenico med pločnikom in voziščem. Na poti sta dva urejena prehoda za pešce. Ker ti učenci med pešačenjem nimajo spremstva in ker je del poti brez pločnikov je ogroženost teh učencev dokaj visoka.

GRAFIČNI PRIKAZ ŠOLSKIH POTI

Pešpot od avtobusne postaje (šolski linijski prevoz) do zavoda

Cesta je označena, kot nevarna, ker nima pločnika in je zelo ozka in strma (slika). Hoditi moramo ob levem robu vozišča v smeri hoje ter lahko uporabljamo največ en

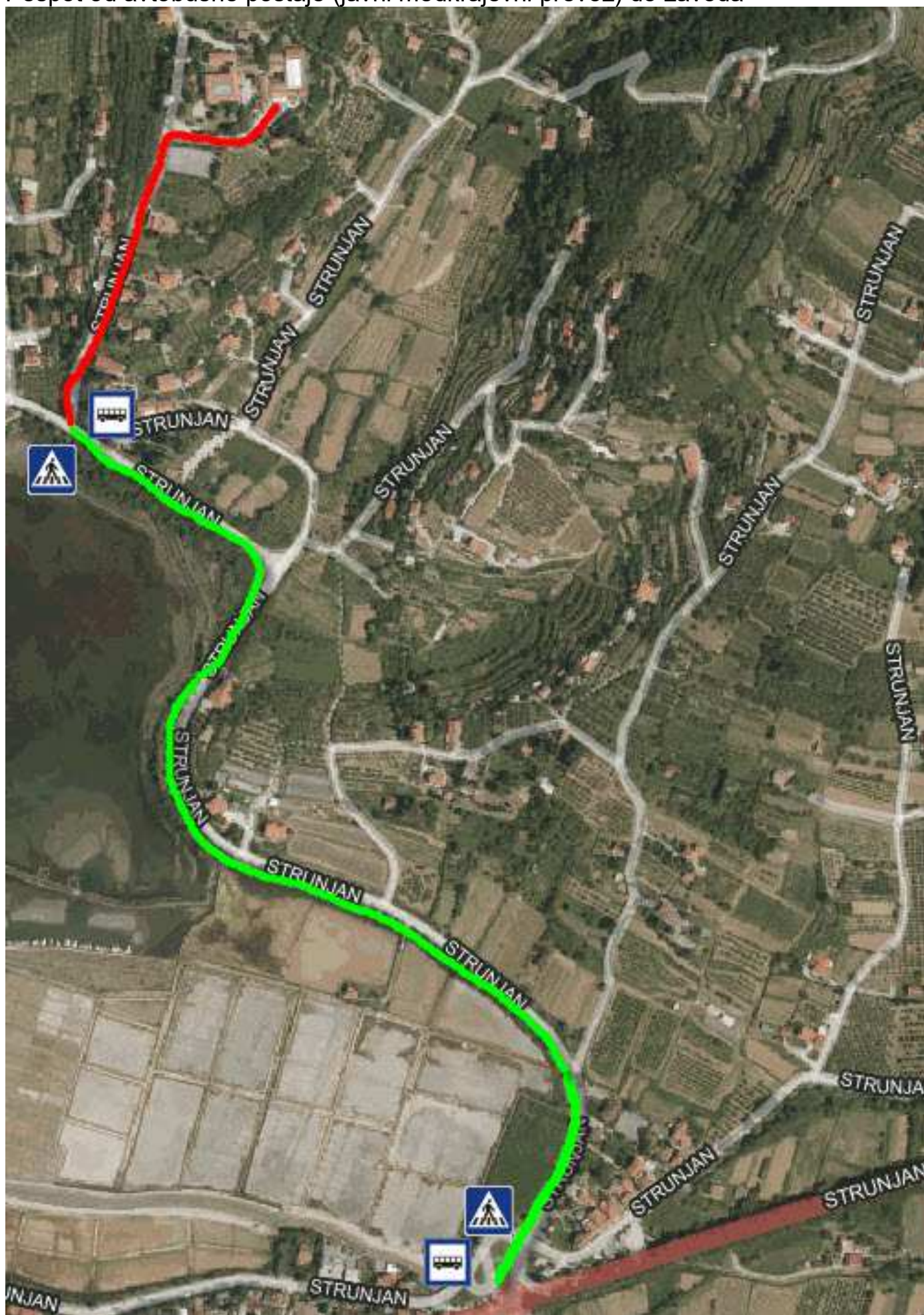
meter vozišča, merjeno od roba vozišča. V skupini hodimo eden za drugim – v koloni. Le izjemoma, če je to za nas varneje (v primeru nepreglednega ovinka, prepada, plazu ...), lahko za hojo uporabljamo desno stran vozišča v smeri hoje. Upoštevati moramo navodila spremljevalcev.

Avtobusna postaja je označena kot nevarna, ker učenci z avtobusa izstopajo/vstopajo na avtobusni postaji označeni na vozišču. Avtobus moramo čakati le na pločniku ali na avtobusni postaji, vstopati in izstopati moramo v vrsti brez prerivanja, ko se avtobus popolnoma ustavi in odpre vrata. Pri izstopanju moramo počakati, da se avtobus odpelje in šele potem prečkati cesto. Biti moramo strpni in obzirni do mlajših učencev.

Pešpot od avtobusne postaje (javni medkrajevni prevoz) do zavoda

Rdeče obarvan del pešpoti je označen, kot nevaren, ker nima pločnika in je zelo ozek in strm. Hoditi moramo ob levem robu vozišča v smeri hoje in lahko uporabljamo največ en meter vozišča, merjeno od roba vozišča. V skupini hodimo eden za drugim – v koloni. Le izjemoma, če je to za nas varneje (v primeru nepreglednega ovinka, prepada, plazu itd.), lahko za hojo uporabljamo desno stran vozišča v smeri hoje. Učenci po tej poti pešačijo brez spremstva.

Zeleni del pešpoti je varen, saj je pločnik od vozišča ločen z zelenico. Na poti sta dva prehoda za pešce, ki predstavljata le manjše tveganje. Avtobusna postaja javnega medkrajevnega prevoza je izvedena izven vozišča in je varna.

